Dosarul:nr.2a-566/23 Judecător: Negru Alexandru
2-15151706-02-2a-09022023

D E C I Z I E

21 noiembrie 2024 *****

Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel *****

În componentă:

Președintele ședinței, judecătorul Marina

Anton

Judecătorii Olga Cojocaru şi Andrei

Cașcaval

Grefier Irina

Pîntea

examinând în ședință publică apelul declarat de ***** adoptată în cadrul cauzei civile intentată la cererea de chemare în judecată depusă de ÎMGFL 14 în procedura falimentului, (f.d. 1 vol. 1și f.d. 25 vol. II) intervenient accesoriu SA Termoelectrica, către Tocari Sofiana Vasile privind încasarea datoriei la plata serviciilor comunale acumulată până la data de 01.08.2020 în valoare de 9457,62 lei, precum şi a cheltuielilor de judecare a pricinii în valoare de 283,74 lei, 2) cererea de chemare în judecată reconvențională (f.d. 51, 91 vol. I, 111 vol. II) declarată de Tocari Sofiana împotriva ÎMGFL 14 în procedura falimentului, și SA Termoelectrica (f.d. 111 vol. II), intervenienții accesorii Petraș Vasilii și Petraș Maria (f.d. 81 vol. I) privind încasarea solidară a sumelor de: 111566 lei cu titlu de prejudiciu material, 50 000 lei cu titlu de prejudiciu moral, 1500 lei cu titlu de plată pentru întocmirea primei expertize, 900 lei cu titlu de plată a celei de a doua expertize, 4700 lei cheltuieli legate de înlăturarea urgentă a consecințelor inundației, 37000 lei cheltuieli pentru reparație curentă efectuată,

c o n s t a t ă:

La 14 mai 2015 Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 14 din Chișinău în procedura falimentului (în continuare ÎMGFL nr. 14) a depus cerere de chemare în judecată, concretizată ulterior, împotriva Sofianei Tocari, intervenient accesoriu SA „Termoelectrica” (succesor în drepturi și obligații ale SA „TERMOCOM” şi SA „Centrala Electrică cu Termoficare nr.2” din *****), prin care a solicitat încasarea sumei de 9 457,62 lei cu titlu de datorie pentru serviciile comunale și a cheltuielilor de judecată în sumă de 283,74 lei. (f.d.23, vol. I, 25-26, vol. II)

În motivarea cererii de chemare în judecată ÎMGFL nr. 14 a indicat că în baza contului personal deschis pe numele Sofianei Tocari, SA „CET nr- 2” a livrat energie 1 termică.

Odată cu deschiderea contului personal, locatarul a acceptat prestarea serviciilor de către ÎMGFL nr. 14, fapt ce se confirmă prin achitarea bonurilor de plată, inclusiv a celor de utilizare a energiei termice. Mai mult ca atât, locatarul nominalizat nu a contestat bonurile de plată pentru serviciile prestate, fapt ce indică la acordul tacit la calitatea serviciilor prestate.

Astfel, ÎMGFL nr. 14 în calitate de gestionar al fondului locativ a indicat că potrivit art. 20 din Hotărârea Guvernului nr.434 din 09 aprilie 1998 în clădirile cu mai mulți consumatori și cu un singur echipament de măsurare a energiei consumate, contractul se încheie cu consumatorul principal. De asemenea, art. 8, alin. (2), lit. b) din Codul civil (în vigoare până la 01 martie 2019) specifică că obligațiile civile apar din acte emise de o autoritate publică, prevăzute de lege drept temei al apariției drepturilor și obligațiilor civile. Întreprinderea reclamantă a indicat că beneficiarul nu a achitat serviciile prestate, iar datoria formată la data de 01 august 2020 constituie suma de 9 457,62 lei pentru energia termică, fapt ce se confirmă prin informația despre calcularea și achitarea serviciilor locativ-comunale respective.

La 07 iulie 2015 Sofiana Tocari a depus cerere reconvențională, concretizată ulterior, împotriva ÎMGFL nr. 14 şi SA „Termoelectrica”, prin care a solicitat încasarea solidară a sumei de 111 566 lei cu titlu de prejudiciu material, a sumei de 50 000 lei cu titlu de prejudiciu moral, a sumei de 1 500 lei cu titlu de plată pentru efectuarea primei expertize, a sumei de 900 lei cu titlu de plată a celei de a doua expertize, a sumei de 4 700 lei cheltuieli legate de înlăturarea urgentă a consecințelor inundației şi a sumei de 37 000 lei cheltuieli pentru reparație curentă. (f.d. 51-55, 9198, vol.I, 111-115, vol.II)

În motivarea cererii reconvenționale Sofiana Tocari a indicat că deține dreptul de proprietate asupra apartamentului nr. 11 situat la ultimul etaj al blocului locativ nr. 57, cu patru etaje, din str. *****, *****. În acest apartament locuiește din anul 2000 și dispune de încălzire autonomă. Sofiana Tocari a menționat că prin podul blocului locativ sunt trasate instalațiile echipamentelor tehnice cum ar fi conducte de gaz și țevi pentru apă, care au destinația aprovizionării blocului cu apă și agent termic. Acest fapt creează în permanență situații de risc, deoarece apartamentul său a fost afectat de nenumărate ori de inundațiile provocate în rezultatul defectării echipamentului sus-menționat.

Prin anexa nr. 1 și nr. 2 a Deciziei Consiliului municipal ***** nr.13/3 din 27 decembrie 2007 au fost întărite listele lucrărilor de bază pentru deservirea, reparația și gestionarea fondului de locuințe, efectuate din contul vărsămintelor pentru deservirea blocului. Astfel, conform normei de drept expuse mai sus, reparațiile acoperișurilor, sistemelor de evacuare a apelor reziduale, precum și lichidarea consecințelor scurgerilor din rețele de aprovizionare cu apă și agent termic sunt, în exclusivitate, transmise ÎMGFL nr. 14.

Sofiana Tocari a relatat că inundațiile, care au provocat necesitatea efectuării reparațiilor, se confirmă prin multiple înscrisuri şi anume cererea sa personală către ÎMGFL nr. 14, cererile vecinilor și locatarilor casei, actul de constatare privind necesitatea reparației echipamentului tehnic din 05 decembrie 2013, actul întocmit de Comisia pârâtului în componența inginerului ÎMGFL nr.14 și maistrului pe reparații din 16 ianuarie 2013, în care este indicat că inundația în apartamentul ce-i aparține a fost provocată de scurgerea agentului tehnic din țeava defectată precum şi prin 2 fotografii.

Astfel, în urma acestor inundații, în apartamentul său a fost deteriorat tavanul, pereții, tapetele, ușile, sistemul de energie electrică, pardoseala, cât şi alte bunuri, cauzându-i un prejudiciu considerabil material, cât și moral. Mai mult, în apartament din cauza umidității

sporite și permanente a tavanului, pereților, cât și a parchetului a apărut mucegai care până în prezent persistă.

Sofiana Tocari a convenit cu ÎMGFL nr.14 la o înțelegere că întreprinderea din sursele sale va efectua reparația apartamentului. Astfel, la mijlocul lunii august 2013 ÎMGFL nr.14 a trimis un singur muncitor, care timp de o săptămână nu s-a isprăvit nici măcar cu tavanul. Inginerul - șef al ÎMGFL nr. 14, fiind invitat să aprecieze lucrările, s-a arătat indiferent și nepăsător față de rezultat și strângând din umeri a plecat. Situația creată, cât și necesitatea reparării apartamentului au impus-o să apeleze la serviciile unor profesioniști, cărora le-a achitat suma de 37 000 lei, fapt confirmat prin depozițiile martorilor Dan Florea și Eugen Sidorcenco. Totodată, a procurat tapete și soluție pentru combaterea mucegaiului în sumă totală de 4 700 lei.

Prin cererea de concretizare Sofiana Tocari a solicitat şi încasarea sumei indicate în raportul de constatare tehnică-științifică ca pagubă materială cauzată ca urmare a inundațiilor în mărime de 111 566 lei.

Cu referire la prejudiciul moral Sofiana Tocari a invocat ca i-au fost cauzate suferințe fizice și psihice pe care le suportă până în prezent, deoarece ea este alergică, iar în rezultatul inundațiilor în apartamentul său a apărut mucegai, covoarele din apartament, mocheta din dormitor și parchetul s-au îmbibat cu un miros specific, care este foarte greu și care în mod negativ acționează asupra sănătății sale.

Vasilii Petraș și Maria Petraș prin încheierea din data de 12 noiembrie 2021 a Judecătoriei *****, sediul Buiucani au fost atrași în calitate de intervenienți accesorii. (f.d. 81, vol.I)

Prin încheierea din data de 12 noiembrie 2021 a Judecătoriei *****, sediul Buiucani cererea ÎMGFL nr.14 de scoatere de pe rol a cererii reconvenționale a fost respinsă ca fiind nefondată. (f.d. 188-192, vol. II)

Judecătoria *****, sediul Buiucani prin hotărârea din data de 25 noiembrie 2021 a admis cererea de chemare în judecată depusă de către ÎMGFL nr.14, a încasat de la Sofiana Tocari în beneficiul ÎMGFL nr.14 suma de 9 457,62 lei cu titlu de datorie la plata serviciilor comunale acumulată până la data de 01 august 2020, precum și suma de 283,74 lei cu titlu de cheltuieli de judecare a pricinii privind achitarea taxei de stat.

A admis parțial cererea reconvențională înaintată de Sofiana Tocari, a încasat din contul ÎMGFL nr.14 în beneficiul Sofianei Tocari suma de 111 566,42 lei cu titlu de prejudiciu material cauzat prin inundarea apartamentului, suma de 5 000 lei cu titlu de prejudiciu moral, suma de 4 248,53 lei cu titlu de taxă de stat și suma de 2 400 lei cu titlu de cheltuieli pentru efectuarea expertizei, în rest a respins în parte ca neîntemeiată și în parte ca tardivă cererea reconvențională. (f.d.197, 202217, vol. II)

Instanța de fond a concluzionat că cererea de chemare în judecată înaintată de către ÎMGFL nr.14 este întemeiată, deoarece ÎMGFL nr.14, fiind gestionarul blocului locativ în care este amplasat apartamentul pe care-l deține în proprietate Sofiana Tocari şi având semnat un contract de livrare a energiei termice cu furnizorul SA „Termocom”, succesor SA „Termoelectrica”, a livrat pârâtei prin țevile care tranzitează apartamentul agent termic, precum şi a asigurat încălzirea locurilor de uz comun, menținerea în stare funcțională a sistemelor inginerești amplasate în 3 încăperile tehnice din blocul locativ situat în ***** str. *****, 57.

Astfel, obligația Sofianei Tocari de a achita bonurile lunare pentru plata serviciului derivă din prevederile art. 40, alin. (2) din Legea nr. 92 din 29 mai 2014 cu privire la energia termică şi promovarea cogenerării, art. 20, art. 21 din Hotărârea Guvernului nr. 434 din 09 aprilie 1998 privind aprobarea Regulamentului cu privire la furnizarea şi utilizarea energiei termice, pct. 8, pct. 81 şi pct. 17 din anexa nr. 7 la Hotărârea Guvernului nr. 191 din 19 februarie 2002 cu privire la aprobarea Regulamentului cu privire la modul de prestare şi achitare a serviciilor locative, comunale şi necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor şi condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire şi alimentare cu apă.

La caz, instanța de fond a constatat că Sofiana Tocari, ca urmare a neexecutării obligației respective, în perioada noiembrie 2011-30 iulie 2020 a acumulat față de ÎMGFL nr. 14 o datorie la plata energiei termice consumate în valoare de 9 457,62 lei, datorie care urmează a fi încasată în mod forţat. Totodată, instanța de fond a constatat că cererea reconvențională depusă de către Sofiana Tocari este parțial întemeiată, menționând că argumentul cu privire la scoaterea acesteia de rol este neîntemeiat, deoarece administratorul insolvabilității contrar legislației în vigoare nu a notificat creditorul Sofiana Tocari pentru a înainta creanțe față de debitorul insolvabil.

Astfel, în cadrul procesului de insolvabilitate Sofianei Tocari i-au fost create bariere la realizarea drepturilor de acces la justiție. Prin urmare, instanța de fond în temeiul art. 1398, alin. (1) şi (2), art. 1413 din Codul civil (în vigoare până la 01 martie 2019) a concluzionat că este întemeiată pretenţia Sofianei Tocari cu privire la repararea prejudiciului material cauzat prin inundarea apartamentului în mărime de 111 566,42 lei. Pentru a ajunge la această concluzie instanța de fond a menționat că, în temeiul art. 2 şi anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 191 din 19 februarie 2002 cu privire la aprobarea Regulamentului cu privire la modul de prestare şi achitare a serviciilor locative, comunale şi necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor şi condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire şi alimentare cu apă, ÎMGFL nr.14 în calitate de gestionar al blocului locativ amplasat pe str. *****,57, ***** i-au fost transmise în posesie, grijă şi în gestiune spațiile nelocative din blocul respectiv, cât şi a echipamentelor tehnice. Totodată, locatarii apartamentelor în baza art. 8 din Hotărârea Guvernului nr. 191 din 19 februarie 2002 au obligația de achita pentru întreținerea şi reparația acestor construcții şi a rețelelor inginerești.

La caz, s-a constatat că la 14 ianuarie 2013, apartamentul nr. 11, care aparține Sofianei Tocari, a fost inundat cu agent termic, care s-a scurs dintr-o încăpere nelocativă. Scurgerea fiind determinată de spargerea unei țevi ce făcea parte din echipamentul tehnic al blocului respectiv şi care era în posesia și gestiunea ÎMGFL nr.14. Potrivit raportului de expertiză nr. 2899-2906 din 13 decembrie 2019 costul lucrărilor de remediere ce necesită a fi demarate în interiorul apartamentului nr. 11, din *****, str. *****,57, pentru aducerea la starea precedentă şi exploatarea bunului imobil conform destinației, constituie suma de 111 566,42 lei.

instanța de fond a respins argumentul ÎMGFL nr.14 privind lipsa vinovăției gestionarului la apariția scurgerilor, ori răspunderea respectivă derivă din calitatea de posesor și gestionar pe care o avea ÎMGFL 14 în raport cu încăperea (construcția) și sistemele tehnice din care aceste ape s-au scurs. Totodată, instanța de fond a reținuta că suma de 111 566,42 lei reprezintă costul tuturor lucrărilor de remediere ce necesită a fi efectuate în apartamentul nr.

11 din str. *****,57 în vederea aducerii la starea precedentă și exploatării bunului conform destinației. Astfel, a apreciat că sumele de 4 700 lei și de 37 000 lei, solicitate de Sofiana Tocari cu titlu de cheltuieli legate de înlăturarea urgentă a consecințelor inundației și respectiv de cheltuieli pentru reparația curentă efectuată, sunt înglobate în sumă de 111 566,42 lei, care reprezintă costul tuturor lucrărilor de remediere necesare a fi efectuate în apartament.

instanța de fond a admis şi pretenția cu privire la repararea prejudiciului moral, dispunând încasarea sumei de 5 000 lei în scopul compensării oricăror suferințe psihice provocate Sofianei Tocari prin inundarea apartamentului la 16 ianuarie 2013.

Subsecvent admiterii parțiale a cererii reconvenționale instanța de fond în temeiul art. 94, alin. (1) din Codul de procedură civilă a admis şi pretenția cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată.

Cu referire la pretențiile înaintate de către Sofiana Tocari faţă de către SA „Termoelectrica”, instanța de fond a reținut că acestea sunt înaintate cu depășirea termenului de prescripție. Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, ÎMGFL nr.14 a contestat-o cu apel, în termen, solicitând casarea acesteia în partea admiterii parțiale a cererii reconvenționale și în această parte a emite o nouă hotărâre, prin care a respinge integral acțiunea reconvențională.

Totodată, a contestat și încheierea instanței de fond din data de 12 noiembrie 2021 privind respingerea cererii de scoatere de pe rol a cererii reconvenționale înaintată de Sofiana Tocari. (f.d. 220-222, vol. II)

Curtea de Apel ***** prin decizia din data de 30 iunie 2022 a admis apelul declarat de către ÎMGFL nr.14, a casat hotărârea din data de 25 noiembrie 2021 a Judecătoriei *****, sediul Buiucani în partea admiterii cererii reconvenționale cu emiterea în partea casată a unei noi hotărâri sub formă de încheiere, prin care a încetat procesul civil la cererea reconvențională depusă de către Sofiana Tocari în partea pretențiilor înaintate către ÎMGFL nr.14 din motivul existenței unei hotărâri judecătorești irevocabile privitor la același litigiu derulat între aceleași părți, pe aceleași motive şi temeiuri. (f.d. 34,35-40, vol. III)

Împotriva deciziei instanței de apel a depus recurs Sofiana Tocari, suplinit ulterior cu noi argumente, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii instanței de fond în partea ce se referă la cererea reconvențională şi casarea în partea ce se referă la cererea ÎMGFL nr. 14 în vederea încasării pretinsei datorii. (f.d. 45-50,55-59, vol. III)

În motivarea recursului Sofiana Tocari a menționat că instanța de apel i-a lezat drepturile fundamentale garantate de CEDO, precum şi dreptul de acces la justiție. În acest sens a indicat că cererea reconvențională era depusă anterior inițierii procesului de insolvabilitate faţă de ÎMGFL nr. 14, iar administratorul insolvabilității, cunoscând despre prezentul litigiu intenționat i-a creat obstacole în scopul omiterii termenului de prescripție, astfel îngrădindu-i dreptul de a fi inclusă în lista creditorilor şi validarea creanței.

În opinia recurentei administratorul insolvabilității cu rea-credință nu a notificat-o referitor la demararea procesului de insolvabilitate anume cu scopul de a rata acest drept în procedura de insolvabilitate a ÎMGFL nr. 14. Recurenta a indicat că, deşi la 07 iulie 2015 a înaintat cererea reconvențională privind încasarea prejudiciului material, ÎMGFL nr. 14, cunoscând că se află în proces de insolvabilitate şi despre prezentul litigiu urma să includă

această suma în 5 lista creanțelor. Însă, contrar faptului că ÎMGFL nr. 14 a fost obligată de către instanţa de insolvabilitate să notifice creditorii până la data de 21 aprilie 2017, să verifice, să întocmească şi să prezinte tabelul definitiv al creanțelor, nu a notifica-o şi nu a introdus creanța sa în tabel.

Cu referire la pretinsa datorie pe care a solicitat-o ÎMGFL nr. 14 recurenta a menționat că această pretenție necesită a fi respinsă ținând cont de Hotărârea Curţii Constituționale din data de 03 martie 2022 pentru controlul constituționalității unor prevederi din Legea nr. 92 din 29 mai 2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării și din Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 191 din 19 februarie 2002.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 01 februarie 2023, s-a admis recursul declarat de către Sofiana Tocari.

S-a casat decizia din 30 iunie 2022 a Curții de Apel *****, adoptată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 14 din ***** în procedura falimentului împotriva Sofianei Tocari, intervenient accesoriu Societatea pe Acţiuni „Termoelectrica” privind încasarea datoriei la plata serviciilor comunale şi a cheltuielilor de judecată și cererea reconvențională declarată de Sofiana Tocari împotriva Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr. 14 din ***** în procedura falimentului și Societății pe Acțiuni „Termoelectrica”, intervenienții accesorii Vasilii Petraș și Maria Petraș privind încasarea solidară a prejudiciului material, moral şi a cheltuielilor de judecată și se trimite cauza spre rejudecare la Curtea de Apel *****, în alt complet de judecată.

Deci, nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la 22 noiembrie 2019 „Î.M.G.F.L. NR.14” ***** în procedura falimentului, prin intermediul secției evidență și documentare procesuală a instanței de fond, a contestat cu apel hotărârea primei instanțe, solicitând casarea acesteia, în partea admiterii parțiale a cererii reconvenționale și în această parte a emite o nouă hotărâre, prin care a respinge integral acțiunea reconvențională.

Totodată partea apelantă a contestat și încheierea instanței de fond din 12 noiembrie 2021 de respingere a cererii „Î.M.G.F.L. NR.14” ***** privind scoaterea de pe rol a cererii reconvenționale înaintată de Tocari Sofiana.

În motivarea cererii de apel depuse partea apelantă a indicat faptul, că prima instanță a determinat incorect raportul juridic dedus judecății (nu s-a ținut cont de cauza şi autorul producerii inundării apartamentului reclamantei reconvenționale), circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii nu au fost stabilite şi elucidate pe deplin (la stabilirea mărimii prejudiciului nu s-a ținut cont probele prezentate de întreprindere - actul din 16.01.2013 întocmit cu ieșire la fața locului la apartamentul nr. 11 din blocul locativ str. *****, 57, *****, la data incidentului produs, semnat de către reclamanta reconvențională Tocari Sofiana, proprietara apartamentului, precum şi concluzia expusă la întrebarea nr. 1 din raportul de expertiză din 13.12.2019 în care se stabilește mărimea prejudiciului în sumă de 3379,85 lei, pentru deteriorările constatate în actul indicat), probelor prezentate nu a dat apreciere completă, obiectivă şi sub toate aspectele, iar hotărârea în partea contestată este ilegală şi neîntemeiată, adoptată fără respectarea drepturilor şi intereselor legale ale participanților la proces.

Susține partea apelantă, că „Î.M.G.F.L. NR.14” ***** nu este autorul prejudiciului, vina nu aparține întreprinderii și nici careva act normativ nu prevede răspunderea

gestionarului (în cazul dat „Î.M.G.F.L. NR.14” *****) pentru daunele cauzate de locatarii domiciliați în blocurile gestionate de întreprindere.

Consideră partea apelantă, că afirmațiile reclamantei, precum şi concluziile instanței de fond care indică despre încasarea pagubei de la gestionar, care ulterior ar avea dreptul de regres față de autorul faptei, sânt nejustificate, fără a fi bazate pe careva norme legale, iar în cererea reconvențională reclamanta nu a făcut trimitere la cazul expres prevăzut de lege, după cum cere art. 1398 alin. (3), pentru a solicita încasarea prejudiciului de la „Î.M.G.F.L. NR.14” *****, care nu este autorul acestui prejudiciu. În acest context „Î.M.G.F.L. NR.14” ***** nu poate fi învinuită de inacțiune, sau neglijență, care ar duce la producerea cazului de inundație, întreprinderea efectuează regulat (anual) pregătirea sistemei de încălzire către perioada rece anului. Lucrările executate sânt confirmate de reprezentanții furnizorului de energie termică (anterior SA „Termocom”), care semnează pașaportul stării de pregătire a instalaţiilor de termoficare pentru sezonul de încălzire (copia pașapoartelor pentru sezoanele 2012- 2013, 2013-2014 sunt anexate la dosar). Anual se efectuează spălarea hidropneumatică a sistemei de alimentare cu energie termică (se indică la pct. 6 al pașapoartelor), însă în acest proces gestionarul nu poate depista cazurile de debranșare a coloanei din apartament. Lucrările de debranșare a coloanei retur de încălzire centralizată sau efectuat în locuință (apart. 2) unde gestionarul nu are acces. Dacă o careva coloană de încălzire este debranșată, în timpul spălării sistemei apa circulă prin celelalte coloane funcționale, astfel este imposibil tehnic de apreciat acest lucru. Până la producerea cazului dat de inundare „Î.M.G.F.L. NR.14” ***** nu a avut informație despre coloana retur debranșată, respectiv nu i se poate imputa neglijență în acest caz.

Subsecvent a indicat, că lucrările executate samavolnic în apartament nu pot fi atribuite ca răspundere gestionarului, deoarece cel care a executat lucrări cu încălcarea normelor de exploatare urmează să poarte răspundere pentru cazul produs.

Cu referire la cerința reclamantei privind încasarea prejudiciului moral, partea apelantă o consideră neîntemeiată şi fără careva suport legal în sensul admiterii, deoarece în procesul de examinare a litigiului nu s-a dovedit că din partea „Î.M.G.F.L. NR.14” ***** au fost întreprinse careva acțiuni ilicite care ar fi putut provoca daune morale reclamantei.

În motivarea recursului declarat de „Î.M.G.F.L. NR.14” ***** împotriva încheierii Judecătoriei ***** /sediul Buiucani/ din 12.11.2021 s-a invocat, că prin hotărârea Curții de Apel ***** din 07.03.2017, dosarul nr. 2i-39/17, a fost admisă cererea introductivă depusă de creditorul SA „Termoelectrica”, s-a constatat insolvabilitatea debitorului ÎMGFL nr. 14 din ***** şi s-a intentat procesul de insolvabilitate faţă de „Î.M.G.F.L. NR.14” *****, în calitate de administrator al insolvabilității debitorului ÎMGFL nr. 14 din ***** a fost desemnat Sacaliuc (anterior Purcel) Igor, autorizația nr. 65 din 14.01.2015.

Prin încheierea Curţii de Apel ***** din 11.08.2017, dosarul nr. 2i-39/17, a fost dispusă trecerea la procedura falimentului în vederea lichidării patrimoniului „Î.M.G.F.L. NR.14” *****, în calitate de lichidator al „Î.M.G.F.L. NR.14” ***** a fost desemnat Sacaliuc Igor deținătorul autorizației nr. 65 din 14.01.2015.

Prin încheierea Judecătoriei ***** /sediul central/ din 01.07.2021 instanţa de insolvabilitate a respins cererea de repunere în termen a cererii de validare a creanţelor înaintată de Tocari Sofiana în cauza de insolvabilitate intentată faţă de „Î.M.G.F.L. NR.14” ***** în procedura falimentului.

Consideră, că odată ce instanța de insolvabilitate a respins cererea de repunere în termen şi nu a admis spre examinare cererea de validare a creanței depusă de Tocari Sofiana, reiese că ultima, în calitate de creditor al întreprinderii insolvabile a fost decăzută din dreptul de a mai pretinde la careva creanțe, inclusiv și cu titlu de prejudicii, din partea debitorului „Î.M.G.F.L. NR.14” *****.

La 22 decembrie 2021 Tocari Sofiana a contestat cu apel hotărârea instanței de fond, solicitând casarea acesteia și emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a cererii reconvenționale și micșorarea sumei încasată în beneficiul „Î.M.G.F.L. NR.14” ***** în procedura falimentului, ținând cont de termenul de prescripție. Totodată partea apelantă a solicitat scutirea de la plata taxei de stat, în legătură cu situația financiară precară.

Prin încheierea Colegiului civil al Curții de Apel ***** din 3 februarie 2022, în corespundere cu art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă a fost respinsă cererea apelantei Tocari Sofiana privind scutirea de la plata taxei de stat pentru cererea de apel declarată, nu s-a dat curs cererii de apel declarate de Tocari Sofiana, din motivul necorespunderii acesteia prevederilor art. art. 364 și 365 Cod de procedură civilă, fiind acordat părții apelante termen, pentru a prezenta cererea de apel întocmită în conformitate cu exigențele Legii și a dovezii achitării taxei de stat aferentă cererii de apel. Concomitent s-a explicat, că în caz dacă nu vor fi lichidate neajunsurile indicate în încheiere în termenul acordat, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită.

Încheierea sus-numită a fost expediată apelantei Tocari Sofiana prin intermediul serviciului poștal și recepționată de aceasta la data de 17 februarie 2022, fapt confirmat prin semnătura de pe avizul de recepție a corespondenței poștale anexate la materialele dosarului și ștampila aplicată de oficiul poștal. Respectiv, termenul limită de înlăturare a neajunsurilor pentru apelantă a fost data de 11 aprilie 2022, inclusiv (deoarece în perioada 2 martie 202-3 aprilie 2022, inclusiv, termenele de procedură au fost suspendate în temeiul Dispoziției nr. 5 din 2 martie 2022 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova).

Cu toate acestea, apelanta Tocari Sofiana în termenul acordat de instanță nu a înlăturat neajunsurile indicate în încheierea prin care nu s-a dat curs cererii de apel, deoarece nu a prezentat cererea de apel întocmită în conformitate cu exigențele legale și nici dovada achitării taxei de stat aferentă cererii de apel declarate.

Prin încheierea Curții de Apel ***** din 21 aprilie 2022, s-a restituit apelul declarat de Tocari Sofiana, împotriva hotărârii Judecătoriei ***** /sediul Buiucani/ din 25 noiembrie 2021, pronunțată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de „Î.M.G.F.L. NR.14” ***** în procedura falimentului către Tocari Sofiana, intervenient accesoriu S.A. „Termoelectrica” privind încasarea datoriei la plata serviciilor comunale şi a cheltuielilor de judecare și cererea reconvențională declarată de Tocari Sofiana către „Î.M.G.F.L. NR.14” ***** în procedura falimentului și S.A. „Termoelectrica”, intervenienții accesorii Petraș Vasilii și Petraș Maria privind încasarea solidară a sumelor de: 111566 lei cu titlu de prejudiciu material, 50000 lei cu titlu de prejudiciu moral, 1500 lei cu titlu de plată pentru întocmirea primei expertize, 900 lei cu titlu de plată a celei de a doua expertize, 4700 lei cheltuieli legate de înlăturarea urgentă a consecințelor inundației, 37000 lei cheltuieli pentru reparație curentă efectuată, din motivul neînlăturării, în interiorul termenului acordat de instanță, a neajunsurilor indicate în încheierea Curții de Apel ***** din 3 februarie 2022.

Reprezentantul apelantului ÎMGFL nr. 14- Haritonov Leonid, în ședința instanței de apel a susținut apelul declarat și a solicitat admiterea acestuia în sensul declarat.

Intimata Tocari Sofiana, în ședința de judecată nu s-a prezentat, a depus în adresa instanței de apel cerere de examinare în lipsă, Colegiul în temeiul art.art.206 alin.(1), 379 alin.(2) CPC a dispus examinarea apelului în absența acesteia.

Reprezentantul intervenientului Termoelectrica SA, fiind citat legal, în ședința instanței de apel nu s-a prezentat, Colegiul în temeiul art.379 alin.(2) CPC a dispus examinarea apelului în lipsa acestuia.

Intimații Petraș Vasilii, Petraș Maria, fiind citați legal în ședința instanței de apel, nu s-au prezentat, Colegiul în temeiul art.379 alin.(2) CPC a dispus examinarea apelului în lipsa acestora.

Audiind reprezentatul apelantei, studiind cererea de apel în cumul cu materialele cauzei, Colegiul Civil consideră apelul declarat de ÎMGFL nr. 14 ca fiind întemeiat și pasibil de a fi admis, cu casarea parțială a hotărârii primei instanțe din următoarele considerente.

În conformitate cu art.385 lit.c) CPC, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul şi să caseze integral sau parțial hotărârea primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri.

Potrivit dispozițiilor art.118 alin.(1) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Articolul 130 alin.(1) CPC statuează că instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În temeiul art.240 alin.(1) CPC, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii şi admisibilitatea acțiunii.

În conformitate cu prevederile art.373 alin.(1), (2), (5) CPC instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor şi obiecțiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanță.

În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea pricinii, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres obligă instanța de apel să verifice circumstanțele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Din conținutul celor relatate Colegiul reține că sarcina instanței de apel derivă reieșind din dispozițiile art.373 alin.(1), (2), (5) CPC, în condițiile în care instanța de fond a soluționat

fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acțiunii în raport cu concluziile reținute de către aceasta.

Colegiul Civil reține că instanța de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reținând-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însușirea motivelor instanței inferioare. (Hirro Balani c. Spaniei, nr. 18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

Conform prevederilor art.9 alin.(1) CPC instanței judecătorești î-i revine un rol diriguitor în organizarea şi desfășurarea procesului, ale cărui limite şi al cărui conținut sunt stabilite de prezentul cod şi de alte legi.

În conformitate cu prevederile art.5 CPC, ***orice persoană interesată este în drept*** să se adreseze în instanța de judecată în modul stabilit de lege, ***pentru a-şi apăra drepturile încălcate*** sau contestate, libertățile şi interesele legitime.

Potrivit art.25 alin.(1) CPC, instanța trebuie să cerceteze direct şi nemijlocit probele, să asculte explicațiile părților şi intervenienților, depozițiile martorilor, concluziile expertului, consultațiile şi explicațiile specialistului, să ia cunoștință de înscrisuri, să cerceteze probele materiale, să audieze înregistrările audio şi să vizioneze înregistrările video, să emită hotărârea numai în temeiul circumstanțelor constatate şi al probelor cercetate şi verificate în ședință de judecată.

Conform art.117 alin.(1) şi (2) CPC, probe în pricini civile sânt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanțelor ce justifică pretențiile şi obiecțiile părţilor, precum şi altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a pricinii. În calitate de probe în pricini civile se admit elementele de fapt constatate din explicațiile părților şi ale altor persoane interesate în soluționarea pricinii, din depozițiile martorilor, din înscrisuri, probe materiale, înregistrări audio-video, din concluziile experților.

Conform prevederilor art.118 alin.(1) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

În conformitate cu art.118 alin.(3) CPC, circumstanțele care au importantă pentru soluționarea justă a pricinii sunt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile şi obiecțiile părților şi ale altor participanți la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

Articolul 130 alin.(1) CPC statuează că instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În temeiul art.240 alin.(1) CPC, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importantă pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluționării pricinii şi admisibilitatea acțiunii.

Potrivit dispozițiilor art.373 alin.(1), (2), (5) CPC instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor şi obiecțiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii

atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanță.

În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importantă pentru soluționarea pricinii, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. Instanța de apel este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei. Concomitent, instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres obligă instanța de apel să verifice circumstanțele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Colegiul Civil reține că instanța de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reținând-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la în sucirea motivelor instanței inferioare. (Hirro Balani c. Spaniei, nr. 18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

În conformitate cu prevederile art.1 CPC, legislația procedurală civilă a Republicii Moldova reglementează raporturile sociale referitoare la raporturile procesuale civile ce apar la înfăptuirea justiției de către instanțele judecătorești de drept comun în cadrul judecării cauzelor în acțiuni civile, precum şi a altor cauze, date în competența lor de prezentul cod şi de alte legi.

Conform art.10 alin.(1) Cod civil persoanele fizice și juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să își exercite drepturile și să își execute obligațiile cu bună-credință, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică și cu bunele moravuri. Buna-credință se prezumă până la proba contrară.

Potrivit alin.(2) neexercitarea de către persoanele fizice și juridice a drepturilor civile ce le revin nu duce la stingerea acestora, cu excepția cazurilor prevăzute de lege.

Conform art.11 alin.(1) Cod civil buna-credință este un standard de conduită a unei părți, caracterizată prin corectitudine, onestitate, deschidere și luarea în cont a intereselor celeilalte părți la raportul juridic.

Potrivit alin.(2) al aceluiași articol în special, este contrar bunei-credințe ca o parte să acționeze în contradicție cu declarațiile pe care le-a făcut anterior sau cu comportamentul pe care l-a avut anterior în cazul în care cealaltă parte, în detrimentul său, s-a bazat în mod rezonabil pe acele declarații sau acel comportament.

Dispozițiile art.12 Cod civil caracterul rezonabil, prevăzut într-o dispoziție legală sau într-un act juridic, se apreciază în mod obiectiv, luând în considerare natura și scopul elementului supus aprecierii, circumstanțele cazului, precum și uzanțele și practicile pertinente.

În temeiul art.13 alin.(1) Cod civil niciun drept subiectiv nu poate fi exercitat predominant în scopul de a cauza altei persoane un prejudiciu sau a-i dăuna în alt mod (abuzul de drept).

Prevederile alin.(2) indică că în cazul abuzului de drept, instanța de judecată, ținând cont de natura și consecințele acestuia, refuză titularului în apărarea dreptului subiectiv exercitat abuziv sau, după caz, îl obligă la încetarea exercitării abuzive.

Alin.(3) indică statuează că dacă abuzul de drept a dus la încălcarea dreptului subiectiv al unei alte persoane, aceasta poate cere repararea prejudiciului cauzat.

Dispozițiile art.14 alin.(1) Cod civil indică că nici o persoană nu poate invoca, la întemeierea pretenției sale, fapta ilicită sau de rea-credință pe care tot ea a săvârșit-o sau la care a participat. Alin.(2) stabilește că nici o persoană nu poate obține un avantaj din comportamentul său ilicit sau de rea-credință.

Conform art.15 alin.(1) Cod civil apărarea drepturilor civile încălcate se face pe cale judiciară.

În temeiul art.16 alin.(1) Cod civil apărarea dreptului civil se face, în condițiile legii, prin:

a) recunoașterea dreptului;

b) restabilirea situației anterioare încălcării dreptului și suprimarea acțiunilor prin care se încalcă dreptul sau se creează pericolul încălcării lui;

c) constatarea sau, după caz, declararea nulității actului juridic;

d) declararea nulității actului emis de o autoritate publică;

e) impunerea la executarea obligației în natură;

f) autoapărare;

g) repararea prejudiciului patrimonial și, în cazurile prevăzute de lege, a celui nepatrimonial;

h) încasarea dobânzii de întârziere sau, după caz, a penalității;

i) rezoluțiunea sau modificarea contractului; j) neaplicarea de către instanța de judecată a actului ce contravine legii emis de o autoritate publică; k) alte căi prevăzute de lege.

În temeiul alin.(2) al aceluiași articol metodele de apărare prevăzute la alin.(1) pot fi invocate dacă sânt întrunite condițiile stabilite de lege și, după caz, de actul juridic pentru aplicarea acestora.

Potrivit art.8 alin.(1) şi (2) Cod civil (în redacția în vigoare la data adresării în instanța de judecată) drepturile şi obligațiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sânt prevăzute de lege, dau naștere la drepturi şi obligații civile, pornind de la principiile generale şi de la sensul legislației civile.

Drepturile şi obligațiile civile apar: a) din contracte şi din alte acte juridice; b) din acte emise de o autoritate publică, prevăzute de lege drept temei al apariției drepturilor şi obligațiilor civile; c) din hotărâre judecătorească în care sânt stabilite drepturi şi obligații; d) în urma creării şi dobândirii de patrimoniu în temeiuri neinterzise de lege; e) în urma elaborării de lucrări științifice, creării de opere literare, de artă, în urma invențiilor şi altor rezultate ale activității intelectuale; f) în urma cauzării de prejudicii unei alte persoane; g) în urma îmbogățirii fără justă cauză; h) în urma altor fapte ale persoanelor fizice şi juridice şi a unor evenimente de care legislația leagă apariția unor efecte juridice în materie civilă.

Din materialele cauzei se constată că din conținutul extrasului din fişa locuinței nr. 354095 (f.d. 5 vol. I) reiese că de la 19.05.1999 până la depunerea acțiunii, în apartamentul nr. 11 din str. ***** nr. 57 a locuit cet. Tocari Sofiana a.n. 03.04.1969. Prin conținutul aceleiași fişe se constată că gestionarul blocului locativ din str. ***** nr. 11 este ÎMGFL 14.

Prin conținutul facturii nr. 118269530 pentru luna mai 2014 (f.d. 6 vol. I), a informațiilor despre achitarea serviciilor locativ comunale de către Tocari Sofiana, dom. în ***** str. Ion Niculce bl. 57 ap. 11 (f.d. 7 vol. 11), se constată că datoria acumulată în perioada noiembrie 2011 – mai 2014, la plata energiei termice la apartamentul nr. 11 din str. Ion Niculce nr. 57 din *****, constituie suma de 3170,85 lei. Informația referitoare la achitarea serviciilor locativ-comunale de către locatarul apartamentului nr. 11 din str. ***** nr. 57 (f.d. 25 vol. II), denotă că în rezultatul neachitării de către locatarul apartamentului enunțat, a plăților pentru serviciul de livrare a energiei termice, datoria la serviciul respectiv, la situația zilei de 30 iulie 2020 este de 9457,62 lei.

Prin conținutul extrasului din registrul bunurilor imobile (f.d. 12 vol. I) rezultă că proprietar al bunului imobil cu nr. cadastral 0100514.143.01.011 - apartamentul nr. 11 din str. ***** 57 ***** este Tocari Sofiana a.n. 03.04.1969, cp 0972406484387.

Conform contractului nr. 0014 din 02.10.2006 (f.d. 179 vol. I). se atestă că SA Termocom pe de o parte în calitate de furnizor și ÎMGFL 14 pe de altă parte în calitate de consumator pe de altă parte, au convenit ca furnizorul va livra consumatorului, energie termică în apă caldă cu sarcina termică specifică consumatorului (sarcina termică fiind constituită din sumarul sarcinilor termice ale tuturor obiectelor– blocurilor locative în parte). Potrivit pct. 2.1 Furnizorul se obliga să să asigure livrarea energiei termice consumatorului pînă la hotarul de delimitare a apartenenței de balanță a rețelei termice.

Conform art.512 alin. (1) Cod civil, în virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestații, iar debitorul este ținut să o execute.

În conformitate cu art.514 Cod civil, obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

Potrivit dispozițiilor art.572 alin.(1) Cod civil, temeiul executării rezidă în existența unei obligații. Obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul şi în momentul stabilit.

În conformitate cu prevederile art. 40 alin. (2) din Legea nr. 92 din 29.05.2014 „Cu privire la energia termică şi promovarea cogenerării în sectorul rezidențial”, reprezentantul autorizat al consumatorilor din blocurile de locuit cu sisteme colective de alimentare cu energie termică, inclusive din căminele şi blocurile de locuit departamentale, este administratorul fondului locativ respectiv, care încheie un contract de furnizare a energiei termice cu furnizorul şi repartizează lunar cantitatea de energie termică consumată între deținătorii de apartamente sau chiriaşi. Dacă în cadrul blocului de locuit sînt amplasate spaţii nelocuibile în proprietatea/folosința/gestiunea terților, furnizorul încheie contracte de furnizare a energiei termice în mod separat cu fiecare proprietar/chiriaș/ gestionar al spațiilor nelocuibile, cu condiția instalării obligatorii a echipamentului de măsurare.

Potrivit prevederilor art. 20 – 21 din HG nr. 434 din 09.04.98 privind aprobarea regulamentului cu privire la furnizarea şi utilizarea energiei termice, în clădirile cu mai mulţi consumatori şi cu un singur echipament de măsurare a energiei consumate, contractul se încheie cu consumatorul principal, desemnat de ceilalți. La imobilele cu destinaţie de locuinţe, contractul de furnizare se încheie cu asociația de locatari, iar în lipsa acesteia - cu persoana împuternicită, cu locatarii sau cu proprietarul, după caz. Pentru apartamentele de locuit folosite în alte scopuri, precum şi pentru spațiile cu altă destinatei din imobilele de locuințe se vor încheia, cu viza administrației imobilului, contracte separate cu furnizorul

Conform pct. 8 din anexa nr. 7 la Hotărârea Guvernului nr. 191 din 19.02.2002 cu privire la aprobarea Regulamentului cu privire la modul de prestare şi achitare a serviciilor locative, comunale şi necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor şi condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire şi alimentare cu apă (în continuare HG nr. 191), în cazul deconectării integrale a apartamentului (încăperii locuibile în cămine) de la sistemul centralizat de încălzire, consumatorul va achita plata pentru încălzire în mărime de 10% din costul energiei termice calculate pentru un metru pătrat al apartamentului (încăperii locuibile în cămine), luând în considerație existenta pierderilor normative de energie termică în încăperile tehnice (etaje tehnice şi subsoluri) care mențin în stare funcțională sistemele inginerești de alimentare cu apă şi de canalizare în perioada rece, necesitatea încălzirii locurilor de uz comun şi imposibilitatea deconectării coloanelor de încălzire tranzitorii. Plata în mărime de 10%, stabilită în alineatul unu din prezentul punct, va fi distribuită în aceeași perioadă de încălzire, în mod obligatoriu, de către gestionarul fondului de locuințe sau furnizor, la reducerea plăților pentru consumatorii conectați la sistemul centralizat de alimentare cu căldură, conform calculului efectuat şi semnat de către gestionar şi furnizor, în cazul contractelor încheiate de furnizor cu gestionar, sau furnizor şi consumator, în cazul contractelor încheiate direct de furnizor cu consumator.

Potrivit pct. 8/1 al aceluiași regulament în cazul deconectării integrale deja efectuate a apartamentului (încăperii locuibile în cămine) de la sistemul centralizat de încălzire, cu instalarea altei surse de încălzire pentru întreținerea temperaturii constante în încăpere la un nivel de cel puțin 30 +18°C, consumatorul va achita plata pentru încălzire în mărime de: 10%, începînd cu 1 octombrie 2011; 15%, începând cu 1 octombrie 2012; 20 %, începând cu 1 octombrie 2013; 10%, începând cu 1 iunie 2016 din costul energiei termice calculate pentru un metru pătrat al apartamentului (încăperii locuibile în cămine). Plata stabilită în alineatul unu din prezentul punct va fi distribuită în aceeași perioadă de încălzire, în mod obligatoriu, de către gestionarul fondului de locuințe sau furnizor la reducerea plaților pentru consumatorii conectați la sistemul centralizat de alimentare cu căldură, conform calculului efectuat şi semnat de către gestionar şi furnizor, în cazul contractelor încheiate de furnizor cu gestionar, sau furnizor şi consumator, în cazul contractelor încheiate direct de furnizor cu consumator.

Potrivit pct.pct.17, 18 din Regulamentul „Cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale şi ne comunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor şi condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire şi alimentare cu apă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.191 din 19 februarie 2002, plățile pentru serviciile locative, comunale şi ne comunale se percep de la proprietarii, chiriașii şi locatarii caselor individuale apartamentelor/încăperilor locuibile în cămine şi încăperilor nelocuibile din bloc conform contractelor, în baza conturilor (bonurilor) lunare respective pentru fiecare tip de serviciu, eliberat de furnizori, gestionari sau prestatorii de servicii.

Achitarea plăților se efectuează de către proprietarii, chiriașii şi locatarii caselor individuale apartamentelor/încăperilor locuibile în cămine şi încăperilor nelocuibile din bloc, de regulă, prin instituțiile bancare şi oficiile poştale, dacă în contractele încheiate nu este prevăzut altceva. În cazul în care plata se achită direct furnizorilor prestatorilor de servicii şi gestionarilor, casele lor trebuie să fie înzestrate cu aparate de casă cu memorie fiscală.

Proprietarii, chiriașii şi locatarii caselor individuale apartamentelor/încăperilor locuibile în cămine şi încăperilor nelocuibile din bloc achită plățile pentru serviciile prestate în luna precedentă până la data indicată în factura de plată.

Aceleași prevederi cu privire la obligația consumătorilor de a achita serviciile comunale conform facturilor primite, este stipulată și în art.37 alin. (3) al Legii nr.75 din 30.04.2015 cu privire la locuințe, pe lângă plata pentru închirierea locuinței din fondul public de locuințe sau a locuinței proprietate privată, locatarul este obligat să efectueze plata pentru apa potabilă şi evacuarea apelor uzate, încălzire, alimentarea cu energie electrică, gaze naturale, transportarea deșeurilor menajere solide şi lichide, ascensor şi pentru alte servicii prestate de locator sau de furnizorul de servicii comunale şi ne comunale, conform facturilor prezentate. La solicitarea locatarului, locatorul este obligat să prezinte bonurile de plată ce confirmă cheltuielile respective.

Dispozițiile art.3 alin. (1) din Legea serviciilor publice de gospodărie comunală nr.1402-XV din 24.10.2002 prevăd că serviciile publice de gospodărie comunală asigură furnizarea/prestarea următoarelor servicii:

a) alimentarea cu apă;

b) alimentarea cu energie termică;

c) canalizarea şi epurarea apelor uzate şi pluviale;

b) salubrizarea, înverzirea localităților;

e) asigurarea cu transport public local;

f) administrarea fondului locativ public şi privat.

Conform art.25 al aceleiași Legi, persoanele fizice şi juridice care beneficiază de servicii publice de gospodărie comunală sânt obligate să achite contravaloarea serviciilor prestate, conform facturilor primite, în termenul prevăzut de contractul încheiat între operator şi utilizator.

Alineatul (5) al acestui articol prevede că agenții economici care furnizează/prestează servicii de gospodărire comunală fără contracte cu consumatorii, în caz de neachitare a sumelor datorate, pot acționa conform prevederilor alin.(2)-(4), ce reglementează acțiunile ce pot fi întreprinse de către operator în privința consumatorilor care nu achită serviciile comunale presate, inclusiv acționarea în judecată.

Drept urmare, în caz de prestare a serviciilor publice de gospodărie comunală, indiferent de faptul dacă a fost sau nu încheiat contract în acest sens, consumatorii urmează să achite serviciile prestate, or lipsa unui contract scris nu scutește consumatorul de obligația achitării serviciului prestat, iar facturile de plată prezentate lunar consumatorului reprezintă forma de înștiințare lunară despre necesitatea achitării datoriilor fiind indicat în acest sens termen limită.

Analizând legalitatea hotărârii contestate, prin prisma argumentelor invocate Colegiul consideră că instanța de fond corect a constatat că deoarece ÎMGFL 14 fiind gestionarul blocului locativ în care este situat apartamentul pe care-l deține în proprietate pîrîta şi având semnat cu furnizorul SA „Termocom” succedat de SA „CET” 2, ulterior SA „Termoelectrica” (f.d. 245 vol. I) un contract de livrare a energiei termice (f.d. 179 vol.I), a livrat prin țevile care tranzitează apartamentul pârâtului agent termic, precum şi a asigurat încălzirea locurilor de uz comun, menținerea în stare funcțională a sistemelor inginerești amplasate în încăperile tehnice din blocul locativ situat în ***** str. ***** 57, din

considerentul că obligația Sofianei Tocari de a achita bonurile lunare pentru plata serviciului respectiv, derivă din prevederile unor acte normative valabile (art. 40 alin. (2) din legea RM nr. 92 din 29.05.2014, art. 20 – 21 din HG nr. 434 din 09.04.98, pct. 8 și 8/1 din anexa nr. 7 la Hotărârea Guvernului nr. 191 din 19.02.2002), întrucât materialele pricinii atestă că în urma neexecutării obligației respective în perioada noiembrie 2011 – 30 iulie 2020 pârâtul a acumulat față de ÎMGFL 14, o datorie la plata energiei termice consumate în valoare de 9457,62 lei (nouă mii cinci sute cincizeci și șapte lei 62 bani), pretenția ÎMGFL 14 privind încasarea de la Tocari Sofiana a datoriei în sumă de 9457,62 lei este întemeiată şi pasibilă de a fi admisă integral.

În acest sens instanța de fond just a respins ca nefondate şi lipsite de suport legal, alegațiile piritei Tocari Sofiana, privind caracterul neîntemeiat al obligației de plată susmenționate. Or, a fost enunțat anterior că actele normative specificate, instituie în seama acesteia obligația de achitare a sumelor solicitate de gestionarul blocului locativ în care este situat apartamentul acesteia. Totodată se constată că pîrîta Tocari Sofiana, contrar prevederilor art. 118 alin. (1) CPC, nu a prezentat probe care să ateste că gestionarul blocului locativ din str. ***** nr. 57, nu ar fi suportat pierderi normative de energie termică în încăperile tehnice (etaje tehnice şi subsoluri) care mențin în stare funcțională sistemele inginerești de alimentare cu apă şi de canalizare în perioada rece, precum și pierderi de energie la încălzirea locurilor de uz comun.

Prin urmare, argumentul pârâtei referitor la deconectarea apartamentului său de la rețeaua de încălzire centralizată este irelevant.

Înainte de a ajuns la această concluzie, instanța de fond a luat în calcul argumentul pârâtei referitoare la faptul că însăși înghețarea țevii în podul casei ar demonstra lipsa unor astfel de pierderi. Instanța de judecată a apreciat că înghețarea la data de 14.01.2013 a țevii cu agent termic în podul casei din str. ***** 57, ținînd cont de particularitățile acestei spețe (motivul din care țeava respectivă a înghețat și anume deconectarea acesteia de către vecinul din ap. nr. 2), nu poate demonstra prin sine însăși nesuportarea de către ÎMGFL 14, a pierderilor specificate la pct. 8 și 8/1 din HG Hotărârea Guvernului nr. 191 din 19.02.2002.

Mai mult, ținând cont de conținutul multiplu (menținerea unui minim de temperatură prin livrarea agentului termic prin țevile tranzitorii, asigurarea încălzirii locurilor de uz comun în perioada de iarnă, menținerea în stare funcțională a sistemelor inginerești amplasate în încăperile tehnice din blocul locativ) al serviciului indicat la pct. 8 și 8/1 din anexa nr. 7 la Hotărârea Guvernului nr. 191 din 19.02.2002, evidența deplină a acestuia, poate fi efectuată doar reieșind din indicațiile contorului de evidentă a energiei termice instalat la punctul de racordare a blocului locativ la rețeaua de alimentare cu agent termic.

În astfel de circumstanțe, Colegiul conchide că instanța de fond just a concluzionat de a admite pretenția ÎMGFL 14 şi a încasa de la Tocari Sofiana Vasile în beneficiul ÎMGFL 14 în procedura falimentului suma de 9457,62 lei (nouă mii cinci sute cincizeci și șapte lei 62 bani) cu titlu de datorie la plata serviciilor comunale acumulată pînă la data de 01.08.2020.

Prin cererea reconvențională depusă de pârâta/reclamanta Tocari Sofiana împotriva ÎMGFL 14 în procedura falimentului, și SA Termoelectrica intervenienții accesorii Petraș Vasilii și Petraș Maria s-a solicitat încasarea solidară a sumelor de: 111566 lei cu titlu de prejudiciu material, 50 000 lei cu titlu de prejudiciu moral, 1500 lei cu titlu de plată pentru întocmirea primei expertize, 900 lei cu titlu de plată a celei de a doua expertize, 4700 lei

cheltuieli legate de înlăturarea urgentă a consecințelor inundației, 37000 lei cheltuieli pentru reparație curentă efectuată.

La caz, s-a constatat că la 14 ianuarie 2013, apartamentul nr. 11, care aparține Sofianei Tocari, a fost inundat cu agent termic, care s-a scurs dintr-o încăpere nelocativă. Scurgerea fiind determinată de spargerea unei țevi ce făcea parte din echipamentul tehnic al blocului respectiv și care era în posesia și gestiunea ÎMGFL nr.14.

Potrivit raportului de expertiză nr. 2899-2906 din 13 decembrie 2019 costul lucrărilor de remediere ce necesită a fi demarate în interiorul apartamentului nr. 11, din *****, str. *****,57, pentru aducerea la starea precedentă şi exploatarea bunului imobil conform destinației, constituie suma de 111 566,42 lei.

Prin actul de constatare întocmit la 16.01.2013 (f.d. 73 vol. I) se demonstrează cu certitudine că la data de 14.01.2013 a fost inundat apartamentul nr. 11 din str. ***** nr. 57, cu agent termic. Din conținutul acestui act, reiese că inundarea a avut loc din motiv că locatarul ap. nr. 2 din același bloc, samovolnic a debranșat coloana de încălzire, prin sudură vizibil și a stopat circulația agentului termic. Din această cauză țeava a înghețat și s-a deteriorat, în urma căruia a avut loc scurgerea agentului termic. În conținutul aceluiași act, este specificat că în urma inundației a avut de suferit tencuiala tavanului, tencuiala pereților, precum și tapetele pe pereți. Actul enunțat a fost întocmit de către inginerul ÎMGFL 14, maistrul pentru reparații din cadrul ÎMGFL 14 și cet. Tocari Sofiana.

Circumstanțele similare sunt reflectate și în actul întocmit la 29.01.2013 de către reprezentanții ÎMGFL 14 pe de o parte și proprietarul ap. nr. 2 din str. ***** nr. 57, dna Petraș Maria (intervenient accesoriu în cauza respectivă).

Prin scrisoarea din 04.07.2014 se atestă că ÎMGFL 14 a respins pretențiile formulate de Tocari Sofiana legate de repararea prejudiciilor cauzat prin inundarea apartamentului nr. 11. Din conținutul acestei scrisori, reiese că ÎMGFL 14 și-a motivat această soluție pe faptul că art. 1398 CC nu este aplicabil speței întrucât întreprinderea nu este vinovată de acțiunile samavolnice realizate de locatarul ap. 2 (Petraș) și care au determinat întreruperea circulației agentului termic în țeava din podul casei, care în rezultat a înghețat.

Colegiul reține că informațiile specificate la pct. 11-13 din prezentul capitol demonstrează cu certitudine că la data de 14.01.2013, apartamentul nr. 11 care aparține reclamantei reconvenționale Tocari Sofiana, a fost inundat cu agent termic care s-a scurs dintr-o încăpere care era în posesia și gestiunea ÎMGFL 14, determinată de spargerea unei țevi ce făcea parte din echipamentul tehnic al blocului respectiv, care la rîndul său, la fel era în posesia și gestiunea ÎMGFL 14. Aceleași informații denotă că în rezultat, au fost afectate diverse suprafețe din tencuiala tavanului, tencuiala pereților, precum și tapetele pe pereți.

Subsecvent în concluziile expuse în raportul de expertiză nr. 2899- 2906 din 13.12.2019 (f.d. 190 vol. I) este specificat că starea tehnică a încăperilor inundate ale bunului imobil apartamentului nr. 11, înregistrat cu numărul cadastral 0100514.143.01.011, amplasat în blocul locativ situat în *****, str. ***** nr.57, la momentul cercetărilor este nesatisfăcătoare cu prezența defectelor tehnice, vizibile, care au legătură cauzală şi sunt consecințe a scurgerilor de ape (inundații). Consecințele inundației sunt demonstrate prin unele defecte vizibile cum ar fi: pe tavanul şi pereții încăperilor inundate (locativa, coridor, grup sanitar, bucătărie), mai intens în zona unde s-au prelins șiroaie de apă au apărut pete de culoare surie - gălbuie cu căderi de tencuială şi prezența gradului începător de mucegai,

deteriorarea stratului superior de finisare, exfolierea tapetelor; schimbarea geometriei lambriului de pe tavan; deteriorarea placajului la pardoseli (parchet); închiderea/deschiderea uşilor forţat; deteriorarea rețelei electrice. Costul lucrărilor de remediere ce necesită a fi demarate în interiorul bunului imobil apartamentul nr. 11, înregistrat cu numărul cadastral 0100514.143.01.011, amplasat în blocul locativ situat în *****, str. ***** nr.57, pentru aducerea la starea precedentă şi exploatarea bunului imobil conform destinației, constituie: 111 566,42 lei MD (o sută unsprezece mii cinci sute şaizeci şi şase lei 42 bani).

Conform art.14 alin.(1)-(3) Cod civil persoana lezată într-un drept al ei poate cere repararea integrală a prejudiciului cauzat astfel.

Prevederile alin.(2) indică că se consideră prejudiciu cheltuielile pe care persoana lezată într-un drept al ei le-a suportat sau urmează să le suporte la restabilirea dreptului încălcat, pierderea sau deteriorarea bunurilor sale (prejudiciu efectiv), precum şi beneficiul neobţinut prin încălcarea dreptului (venitul ratat).

(3) Dacă cel care a lezat o persoană într-un drept al ei obţine ca urmare venituri, persoana lezată este în drept să ceară, pe lîngă reparația prejudiciilor, partea din venit rămasă după reparaţie.

Dispozițiile art.1398 Cod civil statuează expres că, cel care acționează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune.

Astfel, legiuitorul statuează că, răspunderea delictuală civilă survine în rezultatul încălcării unei obligații legale cu caracter general, care revine tuturor de a nu leza drepturile altora prin fapte ilicite.

Răspunderea delictuală se naşte prin încălcarea unor drepturi absolute ale persoanei vătămate.

Art.1413 din Codul Civil prevede că, dacă prejudiciul s-a produs prin faptul că din construcţie a căzut ori a curs ceva, răspunde persoana care are construcţia în posesiune. Această regulă nu se aplică în cazul în care prejudiciul s-a produs prin forţă majoră ori din vina celui prejudiciat.

Astfel, pentru răspunderea delictuală este obligatorie existenţa unui delict, care include în sine elementele obligatorii şi anume:

- prejudiciul;
- fapta ilicită:
- raportul cauzal dintre faptă şi prejudiciu;
- şi vinovăţia.

Acestea sunt condiţiile generale necesare pentru antrenarea răspunderii delictuale. Lipsa unei condiții, potrivit regulii generale, exclude răspunderea delictuală, cu excepția cazurilor expres prevăzute de lege când răspunderea delictuală se poate angaja şi în lipsa unor condiții.

În aceiași ordine de idei, este necesar de identificat că fapta ilicită este fapta prin care, încălcându-se normele dreptului obiectiv, se lezează drepturile subiective sau interesele persoanei.

Nu poate exista răspundere delictuală dacă nu s-a produs un prejudiciu.

Prejudiciul constituie consecințele negative cu caracter patrimonial sau nepatrimonial (moral) ale faptei ilicite, apărute ca urmare a lezării drepturilor subiective.

În dependentă de posibilitatea evaluării, se distinge prejudiciu moral şi patrimonial.

În actuala reglementare legală prejudiciu moral se compensează numai în cazurile prevăzute de lege.

Prejudiciul patrimonial poate apărea sub forma prejudiciului efectiv şi a venitului ratat prevederile art.14 alin.(2) Cod civil.

De asemenea, pentru antrenarea răspunderii delictuale este necesar ca între fapta ilicită şi prejudiciu să existe un raport cauzal. Raportul cauzal este şi condiția în funcție de care se determină mărimea despăgubirii. Se repară numai prejudiciul care este consecința directă a faptei ilicite.

Pentru angajarea răspunderii delictuale este necesară, potrivit regulii generale, vinovăția autorului faptei ilicite.

Conform art.15 Cod civil, drepturile personale nepatrimoniale şi alte valori nemateriale sânt apărate în cazurile şi în modul prevăzut de cod şi de alte legi, în limita în care folosirea modalităților de apărare a drepturilor e reiese din esenţa dreptului încălcat şi din caracterul consecințelor acestei încălcări.

Conform 1422 alin.(1) Cod civil în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral (suferințe psihice sau fizice) prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de legislaţie, instanţa de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparaţia prejudiciului prin echivalent bănesc. Alin.(2) indică că prejudiciul moral se repară indiferent de existenţa şi întinderea prejudiciului patrimonial.

Potrivit art.1423 alin.(1) Cod civil mărimea compensației pentru prejudiciu moral se determină de către instanţa de judecată în funcţie de caracterul şi gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, şi de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate

Raportînd normele de drept enunțate la circumstanțele cauzei, Colegiul consideră corecta concluzia primei instanțe în partea ce ține de încasarea de la ÎMGFL 14 în procedura falimentului în beneficiul cet. Tocari Sofiana Vasile a sumei de 111566,42 lei cu titlu de prejudiciu material cauzat prin inundarea apartamentului.

Or, în condițiile în care, a fost constatat că ÎMGFL 14 avea în posesie, grijă și gestiune, spațiile nelocative (inclusiv podul casei) din blocul locativ din str. ***** nr. 57 cît și echipamentele tehnice (inclusiv rețelele inginerești situate în aceste spații), deoarece s-a stabilit că la data de 14.01.2013, apartamentul nr. 11 care aparține reclamantei reconvenționale Tocari Sofiana, a fost inundat cu agent termic care s-a scurs anume dintr-o încăpere care era în posesia și gestiunea ÎMGFL 14 (podul blocului locativ), determinată de spargerea unei țevi ce făcea parte din echipamentul tehnic al blocului respectiv, care la rîndul său, la fel era în posesia și gestiunea ÎMGFL 14, în condițiile în care s-a stabilit că în rezultatul inundării, au fost afectate diverse suprafețe din tencuiala tavanului, tencuiala pereților, precum și tapetele pe pereți (a se vedea pct. 11 din prezentul capitol), întrucît s-a stabilit de asemenea (a se vedea pct. 15) că în apartamentul nr. 11 erau defecte tehnice vizibile, care au legătură cauzală şi sunt consecințe a scurgerilor de ape, iar costul lucrărilor de remediere ce necesită a fi demarate în interiorul bunului imobil respectiv, pentru aducerea la starea precedentă constituie: 111 566,42 lei MD (o sută unsprezece mii cinci sute şaizeci şi

şase lei 42 bani), deoarece s-a conchis despre necesitatea aplicării la speță a prevederilor art. art. 1413 coroborat cu art. 1398 alin. (2) CC având în vedere că răspunderea pentru prejudiciile cauzate apartamentului reclamantei prin scurgerea de ape, revine ÎMGFL 14, în calitatea sa de posesor și gestionar al încăperilor și sistemelor din care aceste ape s-au scurs.

Prin urmare sunt neîntemeiate argumentele reprezentantului ÎMGFL 14 referitoare la lipsa vinovăției gestionarului la apariția scurgerilor respective. Ori, din esența art. art. 1413 coroborat cu art. 1398 alin. (2) CC, reiese că răspunderea respectivă derivă din calitatea de posesor și gestionar pe care o avea ÎMGFL 14 în raport cu încăperea (construcția) și sistemele tehnice din care aceste ape s-au scurs. Faptul că alte persoane, prin careva acțiuni neautorizate de gestionar și posesor, au contribuit la apariția acestui eveniment nu poate influența raportul juridic instituit între posesorul încăperii și sistemelor respective și persoana păgubită. Această circumstanță, este în măsură doar să acorde posesorului încăperii dreptul de a solicita în ordine de regres, compensarea prejudiciului cauzat în mărimea despăgubirii încasate de la acesta.

Totodată, instanța de apel consideră drept neîntemeiată concluzia primei instanțe cu privire la încasarea prejudiciului moral de la ÎMGFL 14 în procedura falimentului a sumei 5000 (cinci mii) lei ținând cont de faptul că în procesul de examinare a litigiului nu s-a dovedit că din partea Î.M.G.F.L. NR.14” ***** au fost întreprinse careva acțiuni ilicite care ar fi putut provoca daune morale reclamantei.

Or din probele prezentate se confirmă că întreprinderea a reacționat după ce a aflat despre cazul produs, reprezentanții întreprinderii au ieşit la faţa locului, au întocmit două acte, unul de constatare a cazului produs şi consecinţele, iar al doilea act privind cauza producerii incidentului.

Astfel, în contextul celor enunțate este cert și fără echivoc faptul că în prezenta speță lipsește faptul comiterii unei faptei ilicite de către intimatul Î.M.G.F.L. NR.14” ***** față de pârâta/ reclamanta Tocari Sofiana, cât și vinovăția acestuia în raport cu drepturile nepatrimoniale, circumstanțe confirmate prin actele enunțate supra.

În condițiile în care pârâtă/ reclamata nu a prezentat probe admisibile și pertinente vizavi de comiterea delictului de către apelanta Î.M.G.F.L. NR.14” ***** este neîntemeiată soluția instanței de fond în partea încasării a prejudiciului moral în sumă de 5000 (cinci mii) lei.

Repararea prejudiciilor reprezintă acea metodă de apărare a drepturilor civile încălcate, care dă posibilitate persoanei drepturile căreia au fost lezate să ceară repararea integrală a acestora (art.14).

Legea este considerată temeiul principal de apariție a drepturilor şi obligațiilor. Termenul de „lege” nu trebuie înțeles în sens îngust, adică exclusiv actul emis de organul legislativ, ci şi celelalte acte normative elaborate în concordanță cu legea. Acțiunile ilegale, cauzarea de prejudicii unei persoanei constituie alt temei pentru apariție drepturilor şi obligațiilor civile. Ca rezultat al cauzării de prejudicii apare obligația debitorului de a repara prejudiciul cauzat, precum şi dreptul creditorului de a cere repararea lui.

Aceste obligații extra-contractuale sunt reglementate la Capitolul XXXIV, care stabilește condiţiile survenirii răspunderii pentru cauzarea de prejudicii, subiecții care răspund pentru prejudiciile cauzate, precum şi ordinea de repararea a prejudiciului cauzat vieții şi sănătății persoanelor, compensarea pagubei morale.

Respectiv, ***posibilitatea persoanelor fizice de a apela la metoda de reparare a prejudiciilor rezultă din faptul lezării lor în drepturi,*** metodei de reparare a prejudiciilor îi este atribuit un caracter universal de apărare a drepturilor civile.

Astfel, Colegiul civil conchide că pretenția formulată de intimata/reclamanta Tocări Sofiana cu privire la încasarea prejudiciului moral este nefondată, în condițiile în care nu a fost constată vinovăția apelantei și celelalte componente ale delictului, și prin urmare Colegiul le califică ca fiind neîntemeiată și neprobată, or contrar sarcinii pozitive de probațiune instituite de art.118 alin.(1) CPC, nu a fost dovedită comiterea de către apelanta a vreunei fapte ilicite în raport cu pîrîta, la materialele cauzei nefiind anexate probe ce ar dovedi faptul cauzării prejudiciului moral.

Totodată, instanţa de apel reține că în privința cerințelor respective sunt aplicabile dispozițiile art.1398 alin.(1) Cod civil, citate supra, astfel încât, din considerentele enunțate, ***reclamnta are, conform art.118 alin.(1) CPC, obligaţia de a dovedi întrunirea elementelor constitutive ale răspunderii delictuale civile în privinţa apelantei ce ar genera obligaţia de reparare a prejudiciului pretins, sarcină neîndeplinită de intimata/reclamanta, deşi pretinde suportarea prejudiciului.***

În acest context, urmează de indicat că prin prisma art.1398 Cod civil intimata/reclamanta nu este îndreptățită să pretindă încasarea din contul apelantei a prejudiciului moral, deoarece în privința acesteia nu se întrunesc cumulativ elementele răspunderii delictual civile, după cum s-a indicat supra, motiv pentru care respinge argumentele intimatei/reclamantei ca fiind neîntemeiate.

Respectiv, Colegiul conchide privind respingerea ca fiind neîntemeiate argumentele intimatei Tocari Sofiana, acestea nefiind îndreptățită să pretindă încasarea prejudiciului moral din contul apelantului, nefăcând dovada existenței acestuia.

Totodată, Colegiul atrage atenția că în temeiul Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a libertăților Fundamentale, unul din criteriile orientative generale de apreciere a prejudiciului moral este criteriul echității, care exprimă că. indemnizația trebuie să prezinte o justă şi integrală despăgubire şi se traduce prin necesitatea ca partea vătămată să primească o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral suferit (hot. CEDO, Nikolova v. Bulgaria din 25 martie 1987, T.W. v. Malta 29 aprilie 1999)

Cuantumul despăgubirilor trebuie astfel stabilit, încât acestea să aibă efect compensatoriu şi nu trebuie să constituie nici sume excesive pentru autorii daunelor şi nici venituri nejustificative pentru victimele daunelor (Beylor v. Italia 28 mai 2002, Selmouni v. Franţa 28 iulie 1999).

Totuși, cu titlu de principiu, se va reține că scopul legal al acordării unei reparații a daunei morale este de a remedia, în valori rezonabile, stresul şi inconvenientele real suportate şi probate de reclamant/apelant şi nu de a fi o sursă de îmbogățire fără justă cauză.

La caz, Colegiul consideră că la determinarea cuantumului prejudiciului moral instanța de fond urma să ia în considerație că din partea „Î.M.G.F.L. NR.14” ***** nu au fost întreprinse careva acțiuni ilicite care ar fi putut provoca daune morale reclamantei.

Din considerente menționate, având în vedere că intimata/reclamanta nu este îndreptățită să pretindă încasarea din contul apelantei a prejudiciului moral, deoarece în privința acesteia nu se întrunesc cumulativ elementele răspunderii delictual civile, Colegiul consideră necesar de a admite apelul declarat de Î.M.G.F.L. NR.14” *****, a casa hotărârea

Judecătoriei ***** sediul Buiucani, din 25 noiembrie 2021 în partea admiterii cerinței pârâtei/ reclamantei Tocari Sofiana cu privire la repararea prejudiciului moral și în această parte a pronunță o nouă hotărâre prin care a respinge ca neîntemeiată cerința pârâtei/reclamantei Tocari Svetlana privind încasarea din contul ÎMGFL 14 în procedura falimentului în beneficiul lui Tocari Svetlana a prejudiciului moral în sumă de 5000 (cinci mii) lei. În rest, hotărârea Judecătoriei ***** sediul Buiucani, din 25 noiembrie 2021 se menține.

Inserat în preambulul Convenției Europene şi Statutul Consiliului Europei, constituind în acelaşi timp atât un important impuls la adoptarea Convenției (Golder c. Regatului Unit al Marei Britanii, nr.4451/70 din 21.02.1975, par.34, f.d.30), cât şi parte integrantă a Convenției în conformitate cu prevederile art.31 alin.(2) al Convenției de la Viena, nu poate fi neglijat la soluționarea pricinilor civile potrivit prevederilor art.12 CPC.

Conform dispozițiilor art.1 alin.(3) al Constituției Republicii Moldova, în lumina interpretărilor date în jurisprudența constantă a Curții Constituționale, (hotărârea Curții Constituționale nr.2 din 19.01.1998, publicată în Monitorul Oficial nr.12-13/8 din 19.02.1998), una din caracteristicile constituționale ale statului de drept o constituie obligațiunea statului, autorităților lui publice, instituțiilor, persoanelor oficiale de a activa în limitele atribuțiilor lor stabilite de Constituție şi Legi.

Astfel, dat fiind că hotărârea contestată este parțial neîntemeiată, apelul declarat de ÎMGFL 14 în procedura falimentului fiind justificat, instanța de apel stabilind netemeinicia cerenței cu privire la încasarea prejudiciului moral, argumentele contrare ale intimatei fiind nefondate şi combătute prin constatările expuse supra, Colegiul civil conchide necesar a admite apelul declarat, a casa parțial hotărârea instanței de fond în partea cerinței admise şi a pronunța o nouă hotărâre de respingere a cerinței pârâtei/reclamantei Tocari Sofiana cu privire la repararea prejudiciului moral și a respinge ca fiind neîntemeiată cerința pârâtei/reclamantei Tocari Svetlana privind încasarea din contul ÎMGFL 14 în procedura falimentului în beneficiul lui Tocari Svetlana a prejudiciului moral în sumă de 5000 (cinci mii) lei. În rest, hotărârea Judecătoriei ***** sediul Buiucani, din 25 noiembrie 2021 se menține.

În conformitate cu prevederile art.385 lit.c), 390 CPC, Colegiul Civil,

d e c i d e:

Se admite apelul declarat de ÎMGFL 14 în procedura falimentului.

Se casează parțial hotărârea Judecătoriei ***** sediul Buiucani, din 25 noiembrie 2021, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată declarată de ÎMGFL 14 în procedura falimentului, intervenient accesoriu SA Termoelectrica către Tocari Sofiana Vasile privind încasarea datoriei la plata serviciilor comunale acumulată până la data de 01.08.2020 în valoare de 9457,62 lei, precum şi a cheltuielilor de judecare a pricinii în valoare de 283,74 lei, și cererea de chemare în judecată reconvențională declarată de Tocari Sofiana împotriva ÎMGFL 14 în procedura falimentului, și SA Termoelectrica, intervenienții accesorii Petraș Vasilii și Petraș Maria privind încasarea solidară a sumelor de: 111566 lei cu titlu de prejudiciu material, 50 000 lei cu titlu de prejudiciu moral, 1500 lei cu titlu de plată pentru întocmirea primei expertize, 900 lei cu titlu de plată a celei de a doua expertize, 4700 lei

cheltuieli legate de înlăturarea urgentă a consecințelor inundației, 37000 lei cheltuieli pentru reparație curentă efectuată, în partea încasării prejudiciului moral și în această parte se pronunță o nouă hotărâre prin care:

Se respinge ca neîntemeiată cerința pârâtei/reclamantei Tocari Sofiana privind încasarea din contul ÎMGFL 14 în procedura falimentului în beneficiul lui Tocari Sofiana a prejudiciului moral în sumă de 5000 (cinci mii) lei .

În rest, hotărârea Judecătoriei ***** sediul Buiucani, din 25 noiembrie 2021 se menține.

Decizia este definitivă, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele ședinței, Marina Anton

Judecătorul

Judecătorii Olga Cojocaru

Andrei Cașcaval

Dosarul: nr.2a-566/23 Judecător: Negru Alexandru
2-15151706-02-2a-09022023

D I S P O Z I T I V U L
D E C I Z I E I

21 noiembrie 2024 *****

Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel *****

În componentă:

Președintele ședinței, judecătorul Marina

Anton

Judecătorii Olga Cojocaru şi Andrei

Cașcaval

Grefier Irina

Pîntea

examinând în ședință publică apelul declarat de ***** adoptată în cadrul cauzei civile intentată la cererea de chemare în judecată depusă de ÎMGFL 14 în procedura falimentului, (f.d. 1 vol. 1și f.d. 25 vol. II) intervenient accesoriu SA Termoelectrica, către Tocari Sofiana Vasile privind încasarea datoriei la plata serviciilor comunale acumulată pînă la data de 01.08.2020 în valoare de 9457,62 lei, precum şi a cheltuielilor de judecare a pricinii în valoare de 283,74 lei, 2) cererea de chemare în judecată reconvențională (f.d. 51, 91 vol. I, 111 vol. II) declarată de Tocari Sofiana împotriva ÎMGFL 14 în procedura falimentului, și SA Termoelectrica (f.d. 111 vol. II), intervenienții accesorii Petraș Vasilii și Petraș Maria (f.d. 81 vol. I) privind încasarea solidară a sumelor de: 111566 lei cu titlu de prejudiciu material, 50 000 lei cu titlu de prejudiciu moral, 1500 lei cu titlu de plată pentru întocmirea primei expertize, 900 lei cu titlu de plată a celei de a doua expertize, 4700 lei cheltuieli legate de înlăturarea urgentă a consecințelor inundației, 37000 lei cheltuieli pentru reparație curentă efectuată,

În conformitate cu prevederile art.385 lit.c),390 Colegiul Civil,

d e c i d e:

Se admite apelul declarat de ÎMGFL 14 în procedura falimentului.

Se casează parțial hotărârea Judecătoriei ***** sediul Buiucani, din 25 noiembrie 2021, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată declarată de ÎMGFL 14 în procedura falimentului, intervenient accesoriu SA Termoelectrica către Tocari Sofiana Vasile privind încasarea datoriei la plata serviciilor comunale acumulată pînă la data de 01.08.2020 în valoare de 9457,62 lei, precum şi a cheltuielilor de judecare a pricinii în valoare de 283,74 lei, și cererea de chemare în judecată reconvențională declarată de Tocari Sofiana împotriva ÎMGFL 14 în procedura falimentului, și SA Termoelectrica, intervenienții accesorii Petraș Vasilii și Petraș Maria privind încasarea solidară a sumelor de: 111566 lei cu titlu de prejudiciu material, 50 000 lei cu titlu de prejudiciu moral, 1500 lei cu titlu de plată pentru întocmirea primei expertize, 900 lei cu titlu de plată a celei de a doua expertize, 4700 lei cheltuieli legate de înlăturarea urgentă a consecințelor inundației, 37000 lei cheltuieli pentru reparație curentă efectuată, în partea încasării prejudiciului moral și în această parte se pronunță o nouă hotărâre prin care:

Se respinge ca neîntemeiată cerința pârâtei/reclamantei Tocari Sofiana privind încasarea din contul ÎMGFL 14 în procedura falimentului în beneficiul lui Tocari Sofiana a prejudiciului moral în sumă de 5000 (cinci mii) lei.

În rest, hotărârea Judecătoriei ***** sediul Buiucani, din 25 noiembrie 2021 se menține.

Decizia este definitivă, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele ședinței, Marina Anton

Judecătorul

Judecătorii Olga Cojocaru

Andrei Cașcaval